

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 14 (14.065)

Баҳоси эркин нарҳда

ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО ИНВЕСТИЦИЯ ФОРУМИ ЮҚОРИ САВИЯДА ЎТАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 27 январь кун Тошкент халқаро инвестиция форумини юқори савияда ташкил этиш масаласи бўйича йиғилиш ўтказди.

Кейинги йилларда мамлакатимизда инвестиция муҳити янада яхшиланди. Бу борадаги қонунчилик янгиланиб, инвесторлар учун ҳуқуқий кафолатлар мустаҳкамланди.

Яқунда ФАОл инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йилда инвестициялар ҳажми сезиларли даражада ошди. Айниқса, тўғридан-тўғри хорижий сармоялар 4,2 миллиард долларни ташкил этиб, 2018 йилга нисбатан 3,1 миллиард доллар ёки 3,7 баробар ўсди.

Давлатимиз раҳбари кун кеча Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасида иқтисодий ёнги юқори суръатлар билан ривожлантириш учун фалол инвестиция сиёсати изчил давом эттирилиши, жорий йилда ўзлаштириладиган инвестицияларнинг салмоқли қисми тўғридан-тўғри хорижий сармоялар ва кредитлар бўлишини алоҳида қайд этди.

Хусусан, 2020 йилда мамлакатимиз иқтисодийётига 5,8 миллиард доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилиш белгиланган. Шу мақсадда март ойда Тошкент халқаро инвестиция форуми ўтказилиши режалаштирилган.

Форумнинг асосий мақсади иқтисодиёт драйверлари ҳисобланган энергетика, машинасозлик, электротехника, ахборот технологиялари, тўқимачилик, қишлоқ ҳўжалиги ва озик-овқат саноати, қурилиш соҳалари ҳамда ҳудудларга тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилишни кенгайтиришдир.

Йиғилишда ушбу анжуманни юқори савияда ташкил этиш борасида аниқ ташкилий вазифалар белгилаб берилди. Хусусан, Инвестициялар ва ташки савдо вазирлигига тармоқ ва ҳудудлар раҳбарлари билан бирга хорижий инвесторларга тақлиф этиладиган истиқболли лойиҳалар бўйича тақдимот материаллари тайёрлаш вазифаси қўйилди.

Ҳудудий лойиҳаларни амалга ошириш учун маҳаллий ишлаб чиқарувчилар ва хорижий инвесторлар ўртасида бево-сита ҳамкорлик ўрнатишга алоҳида эътибор қаратиш зарурлиги таъкидланди.

Ташки ишлар вазирлигига етакчи хорижий компаниялар, халқаро молия ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари вакилларини форумга жалб этиш бўйича топшириқлар берилди.

Анжуман ўтказиладиган жойларни юқори савияда тайёрлаш, уни оммавий ахборот воситаларида кенг тарғиб этиш ва ёритиб бориш масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди.

Мутасаддилар форумга тайёргарлик ишлари ва эриши-лиши мўлжалланаётган келишувлар ҳақида ҳисобот берди.

ЎЗА

ТИББИЁТ ВА ИЛМ-ФАН СОҲАЛАРИДА ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР ТАҲЛИЛ ҚИЛИНИБ, ҚЎШИМЧА ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 27 январь кун соғлиқни сақлаш соҳасини ва илм-фан йўналишларини ривожлантириш масалаларига бағишланган йиғилиш ўтказди.

Сўнгги йилларда тиббиёт соҳасининг бирламчи, тез тиббий ва ихтисослашган ёрдам бўғинларида муҳим ислохотлар амалга оширилди. Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 7 декабрдаги Фармонида мувофиқ, 2019–2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш концепцияси тасдиқланди.

Касалликни профилактика қилиш учун врачлик пунктлари ва оливей поликлиникалар ҳодимлари уйма-уй юриб, аҳолини патронаж билан қамраб олиши, ҳудудий шифохоналар билан маълумот алмашинуви тўлиқ йўлга қўйилиши зарурлиги қайд этилди. Бунда тиббий маданиятни ошириш, жисмоний тарбия ва спортни оммалаштиришга алоҳида эътибор қаратиш лозимлиги таъкидланди.

Йиғилишда тиббиёт тизимини илғор хорижий стандартлар асосида ташкил этиш, аҳолининг соғлиқни сақлаш хизматларидан фойдаланишини янада кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирлар муҳокама қилинди.

16 та ихтисослашган марказ касалликлар кўрсаткичини таҳлил қилган ҳолда, уларнинг олдини олиш чораларини қўриши, ўз фаолиятини ҳудудларда ташкил этиб, бирламчи тизим билан ҳамкорликда ишлаши зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Ушбу марказларни янада ривожлантириш учун ҳусусий ва хорижий инвестициялар йўналтириш муҳимлиги қайд этилди.

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш хизматини янада яхшилаш, туғиш ёшидаги аёллар тиббий кўригини тизимли ташкил этиш, касалликка чалинганларни соғломлаштириш бўйича аниқ иш режа ишлаб чиқиш юзасидан топшириқлар берилди.

Шу ўринда Тошкент шаҳри тез тиббий ёрдам хизмати қаҳироларнинг автоматик қабул қилиш ва ихро этиш бўйича тўлиқ рақамлаштирилгани ҳамда 150 та махсус "Форд" автомобиллари билан таъминланганини қайд этиш лозим.

Давлатимиз раҳбари ушбу тизимни 2020-2021 йилларда юртимизнинг барча ҳудудларига босқичма-босқич татбиқ этиш, шошилинч ва тез тиббий ёрдам хизматини қучайтириш зарурлигини таъкидлади.

ЎЗА

Тиббиёт муассасаларини таъмирлаш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалаларига ҳам эътибор қаратилди. Инвестиция дастурига мувофиқ, тиббиёт муассасаларини жиҳозлаш учун жорий йилда халқаро молия институтлари маблағларини жалб қилиш зарурлиги қайд этилди.

Йиғилишда соҳада кадрлар таъминоти, малакаси ва салоҳияти танқид қилинди. Ҳозирда соғлиқни сақлаш тизимида 75 минг нафар врач фаолият юритмоқда. 2 минг 900 та умумамалиёт шифокори, 10 мингта тор мутахассис етишмайди. Илмий изланиш натижаларини ҳаётга жорий этиш 5 фоиздан ҳам ошмайди.

Президентимиз мутахассисларни давлат буюртмаси асосида манзилли тайёрлаш, мақсадли квоталарни туман, қишлоқ ва иш жойи кўрсатилган ҳолда шакллантириш зарурлигини таъкидлади.

Тиббиётда илм-фанни ривожлантириш, илмий изланишларнинг устувор йўналишларини қайта қўриб чиқиш бўйича топшириқлар берилди.

Маълумки, 2020 йил Ўзбекистонда Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили деб эълон қилинди. Президентимиз Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасида ҳар йили илм-фаннинг бир нечта устувор йўналишини ривожлантириш зарурлигини таъкидлади.

Хусусан, жорий йилда математика, кимё-биология, геология каби йўналишларда фундаментал ва амалий тадқиқотлар фаоллаштирилиб, олимларга барча шарт-шароит яратиб берилди. Шунингдек, илм-фан соҳасида фундаментал ва инновацион тадқиқотлар учун мақсадли грант маблағларини ажратиш механизми тўдан қайта қўриб чиқилди.

Йиғилишда мутасаддиларга шу борадаги ишларни тизимли ташкил этиш, туб ислохотларни мактаб таълимида бoshлаб илмий-тадқиқот муассасаларига қамраб олиш бўйича топшириқлар берилди.

Давлатимиз раҳбари фаннинг белгиланган соҳаларига ҳам моддий, ҳам маънавий эътиборни қучайтириш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан мутасаддилар ахборот берди.

ЎЗА

Муносабат

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси мамлакатимиз янги тарихидаги муҳим воқеа бўлди. Давлатимиз раҳбари ушбу дастурий маърузасида маънавиятга, тарбияга ва илм олишга алоҳида урғу берди. Шунингдек, олдимизда узоқ ва машаққатли йўл турганини айтиб, барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб-ўргансак, ишимизни мукамал ва унумли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради, деб таъкидлади.

ТАРИХИЙ МУРОЖААТНОМАНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН БИР ЁҚАДАН БОШ ЧИҚАРИШИМИЗ КЕРАК!

Илмга, билим олишга интилиш ва бирлашиш, Ватанни севиш, маърифат ва тарбия масаласи Мурожаатноманинг асосини ташкил этди. Президентимиз 2020 йилни мамлакатимизда Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили, деб эълон қилар экан, илм аҳли олдида қатор вазифаларни қўйди.

Инновацион ривожланиш вазирлиги илм-фаннинг барча йўналишини қамраб олган. Илм билан шўғулланувчи олимлар ва тадқиқотчиларга шароит яратиб бериш вазирлигимиз фаолиятининг муҳим йўналишидир.

Президентимиз Мурожаатномада учта устувор йўналишни белгилаб берди. Булар математика, кимё-биология, геология фанларидир. Нима учун айнан шу йўналишлар? Сабаби бу соҳаларда илмий мактабларимиз бўлган, улардан дунёга таълиқ олимлар етишиб чиққан. Ушбу мактаблар йўқолиб бораётгани сабабли Президентимиз бу мактабларни тиклаймиз, уларни ривожлантирамиз, деди.

Аслида, айнан қайси йўналишларга кўпроқ эътибор қаратилиши керак, қайси соҳаларни ривожлантиришимиз керак деган масаланинг ўзи қийин. Ахир илм-фаннинг турли йўналишларида фаолият юритаётган олимларимиз бор. Шундай бўлишига қарамай, илк бор давлатимиз раҳбари шу уч йўналишда фундаментал ва амалий тадқиқотлар фаоллаштирилиб, олимларга шарт-шароит яратиб берилишини таъкидлади.

Нима учун математика? Чунки математика рақамли иқтисодиётнинг асоси. Рақамли технологиялар эса барча соҳаларнинг ривожини учун керак. Тиббиёт, қишлоқ ҳўжалиги, ҳатто геология соҳасида сунъий йўлдош орқали қазилма бойликларни аниқлашда, муҳофаза соҳасида, маданий меросимизни ўрганишда ҳам рақамли технологиялар зарур. Дейлик, қадимги қўлёмалар рақамлаштирилгандан кейингина уларни олимлар ўрганиши ва кенг оммага тақдим этиш имкони пайдо бўлади. Акс ҳолда асрлар давомида сақланиб келган қўлёмалардан айрилиб қолишимиз турган гап. Ҳар қандай ахборотни сифатли ва тезкор етказиб беришнинг асосида рақамли технологиялар ётади.

Шунингдек, инновацияларнинг юраги ҳам рақамли технологиялардир. Бундан ташқари, айнан рақамли иқтисодиёт шифофлик ва ошқоралиқни таъминлайди, коррупциянинг олдини олади. Президентимиз Мурожаатномасида "ҳалоллик вакцинаси" деган иборани қўлади. Назаримда, айнан рақамли технологиялар, сунъий интеллект айна даврда "ҳалоллик вакцинаси" бўлиб хизмат қилади. Жорий йил рақамли иқтисодиётни ривожлантиришга қаратилишининг ўзи коррупцияга, эринчоқликка, лоқайдликка, бординки, хонлиқка қарши "вакцина" бўлишига умид қиламан. Яна илм, маърифатнинг ўзи ҳам табиий "ҳалоллик вакцинаси"дир, негаки билимли одам ҳаромга аралашмайди.

Шу ўринда илм, маърифат, рақамли технологияларни ривожлантиришга эътибор бир қунда шаклланмаганини таъкидламоқчиман. Бу жараёнга давлатимиз уч йил тайёргарлик қўрди. Шу пайтгача юртимиз фарзандлари учун ахборот технологиялари, математика, физика, астрономия, биология соҳаларида қучураштириб ўқитиладиган ихтисослаштирилган мактаблар, иктидорли ўқувчилар учун Президент мактаблари ташкил этилди, илм-фанга эътибор қучайтирилди. Фан докторлари, номзодлари, университет ўқитувчиларининг маошлари оширилди. Уларнинг илм-фан билан шўғулланиши учун шароит яратилиб, илмий лойиҳалар учун ажратиладиган грант маблағлари бир неча баравар ортди.

Илмий лабораториялар замонавий ускуналар билан таъминланмоқда, ёш олимлар хорижда стажировка ўтаб келмоқда. 2020 йилдаги вазифаларимиздан бири илм-фанни маънавлантириш 0,2 фоиздан 0,8 фоизга қўтариш. Бунда биз нафақат бюджет маблағлари, балки хорижий ташкилотларнинг имтиёзли кредитлари, ҳусусий сектор маблағларидан фойдаланиши режалаштирилган. Шунингдек, жорий йилда ҳудудларда илм-фанни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратамиз. Энди пойтахтдан ташқарида фаолият юритаётган олимлар учун ҳудудий дастурлар ишлаб чиқилиб, бажарилади.

Бугун Ўзбекистонда 3G лабораториялар фаолият юритмоқда, 2020 йили 5G миллий лабораторияларини ташкил этамиз. Бу лабораториялар пойтахтда эмас, юртимизнинг турли шаҳарларида барпо этилади. Юртимизда илм-фаннинг янги йўналишларини ривожлантириш борасида ишлар давом эттирилади. Бундан ташқари, илмий тадқиқот институтлари ва марказларининг халқаро аудити ўтказилади.

Буларнинг бари Президентимиз олдимизга қўйган вазифаларнинг бир қисми ҳолос. Олдимизда "Инновацион фаолият" ва "Стартаплар" тўғрисидаги қонунларини ишлаб чиқиш вазифаси турибди. Мурожаатномадаги ишларни бажаришимиз учун олимлар, тадқиқотчилар, ихтирочилар, стартапчилар, инновацион тадбиркорлик билан шўғулланишга бел боғлаган бизнес вакиллари билан ҳамкорлигимизни мустаҳкамлаш ҳам жуда муҳим. Ўйлайманки, 2020 йилда илм-маърифатга, рақамли технологияларни ривожлантиришга қаратиладиган эътибор юртимизда инновацияларнинг қўпайишига, олимлар, стартапчиларимизнинг янги-янги марраларни эгаллашда мустаҳкам пойдевор бўлади. Шундай экан, тарихий Мурожаатномада белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун бир ёқадан бош чиқаришимиз керак.

Иброҳим АБДУРАҲМОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
инновацион ривожланиш вазирини
ЎЗА

Пойтахтимизнинг Сергели тумани Софдил маҳалласида "Kinder garden" номли замонавий мактабгача таълим ташкилоти фойдаланишга топширилди.

ЯНГИ БОҒЧАДА РУС ВА ИНГЛИЗ ТИЛЛАРИ МУКАММАЛ ЎРГАТИЛАДИ

Мамлакатимизда мактабгача таълим тизими-га алоҳида эътибор қаратилмоқда. Мактабгача таълим муассасаларининг сони йилдан йилга ошиб бораётгани ҳам бунинг ёрқин далилидир.

Кун кеча Президентимизнинг Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасида ҳам болаларни мактабгача таълимга қамраб олиш даражасини ошириш, бу борада давлат-хусусий шериклик асосида янги боғчаларни қуриш бўйича аниқ вазифалар белгиланди.

Мурожаатномада таъкидланганидек, мактабгача таълимни ривожлантириш борасида бошлаган ислохотлар натижасида ўтган йили 5 минг 722 давлат, хусусий, оилавий болалар боғчаси ташкил этилди. Шунинг ҳисобидан фарзандларнинг мактабгача таълим билан қамраб олиш даражаси бир йил давомида 38 фоиздан 52 фоизга қўтарилди. 2020 йилда бу кўрсаткични 60 фоизга етказиш бўйича топшириқ берилди.

Хозирги вақтда республикада 9 минг 800 га яқин МТТ фаолият олиб бормоқда. 2030 йилга бориб болаларни мактабгача таълим билан қамраб олишни 80,8 фоизга етказиш қўзда тутилган.

Давлат-хусусий шериклик асосида бунёд этилган мазкур мактабгача таълим ташкилотининг

очилиш маросимида шулар ҳақида сўз борди. Унда Сергели тумани ҳокими, кенг жамоатчилик ва маҳаллий аҳоли вакиллари, ота-оналар иштирок этди.

– Мамлакатимизда мактабгача таълим тизими-га алоҳида эътибор қаратилмоқда, – дейди боғча мудираси Дилором Абдувоҳидова. – Президентимиз ҳар бир нутқидида мактабгача, мактаб ёшидаги болаларга эътиборни қучайтириш, уларнинг ҳам маънан, руҳан ва жисмонан соғлом бўлиб воғяга етиши учун муносив шариот яратиш зарурлигига алоҳида тўхталади. Президентимизнинг парламентга Мурожаатномасини тинглаб, бунга яна бир бор амин бўлдим. Бугун маҳалламизда янги мактабгача таълим ташкилоти очилди. Махалла ахли, ота-оналар, айниқса, болажонлар оромлиқ кутган кун бўлди. Боғчамиз 175 ўринга мўлжалланган бўлиб, 7 гуруҳдан иборат бўлади. 2 ёшдан 6 ёшгача бўлган болаларни қамраб олиш белгиланган.

Боғчамизда мезёрлаштирилган беш маҳал иссиқ овқат берилади. Маҳоратли педагоглар томонидан болаларнинг маънан ва жисмонан соғлом бўлиб ўлғайиши учун турли фан ва спорт тўғрақлари, мантиқ, ментал арифметика каби қизиқ

қарли машғулотлар йўлга қўйилади. Шу билан бирга, рус тили ва инглиз тили ўргатилади.

Боғча қурилишида стандарт лойиҳалардан воз кечилган ҳолда ноодатий дизайн ва замонавий ечимлардан фойдаланилган. Янги МТТ мебель, ривожлантирувчи ўйин ва ўйинчоқлар билан жиҳозланган. Боғчада йил давомида ишлаб турадиган ёпик турдаги сув ҳавзаси мавжуд. Бу ерда болаларни чиниктириш билан бирга уларга сузиш машғулоти ўргатилади. Шунингдек, боғча ҳовлисида ёзги болалар майдончалари ҳамда футбол майдончаси барпо этилган. Майдончалар зарур жиҳозлар билан таъминланган.

– Илгари биз истиқомат қиладиган ҳудудга

яқин боғча бўлмагани сабабли болаларимизни узоқроқ мактабгача таълим ташкилотига олиб борадик, – дейди Шерзод Умаров. – Бугун бу ерда болаларга яратилган шароитларни қўриб ҳурсанд бўлдим. Давлатимиз раҳбарининг бешта муҳим ташаббусини амалга ошириш доирасида соғломлаштириш ва бадий машғулотларга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жумладан, аънавий мусиқа ва рақсдан ташқари, болалар спорт билан шўғулланиши, ўйин шаклида чет тилларини ўрганиши ҳамда бошқа ривожлантирувчи тўғарак ва секцияларга қатнашиши мумкин.

Нурилло НАСРИЕВ

● Ўзбекистонда Миллий масс-медиани қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди иш бошлади. Янги фонд миллий масс-медиа ҳамжамиятининг ўзини ўзи бошқариш механизmlарини ишлаб чиқишга қўмаклашишни ҳам ўз олдида мақсад қилиб қўйган. Сизларга мамнуният билан маълум қилиб қўйамизки, Миллий масс-медиани қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирли-

ги томонидан нодавлат нотижорат ташкилот сифатида рўйхатга олинди ҳамда расман ўз иш фаолиятини бошлади.

● Хоразм вилояти ҳокимлигида одам савдосига қарши курашиш масалалари бўйича республика кичик комиссияси ишчи гуруҳи аъзолари томонидан йиғилиш ўтказилди. Унда Хоразм вилояти ҳамда барча шаҳар ва туманларнинг Одам савдосига қарши курашиш бўйича ҳудудий идоралараро комиссияси ишчи гуруҳи аъзолари ҳамда туман ҳокимлиги вакиллари иштирок этди.

● Наманган вилояти ҳокимлиги ташаббуси билан Чортоқ туманининг Қирғизистон билан чегарадош ҳудудида жойлашган Сосзой қишлоғида ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, Президентимиз томонидан илгари сурилган бешта муҳим ташаббусни кенг тарғиб қилишга бағишланган маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

● U.S. News & World Report экспертлари дунёдаги энг оммабоп 35 та парҳезини баҳолади. Мазкур рейтингда Ўрта ер денгизи парҳези 2020 йилда энг яхшиси деб топилди. Рўйхатда иккинчи ўринни туз, шакар ва ёғ кўп бўлган маҳсулотларни қамайитириш ёки улардан тўлиқ воз кечишни назарда тутувчи DASH-парҳез эгаллади. Учинчи ўрин мослашувчан вегетариан парҳезига насиб қилди. Мазкур парҳез гўштдан воз кечишга чакиради, бироқ истиснолар ҳам бор – жуда ис-талган тақдирда уни истеъмол қилиш мумкин.

● Янги типдаги коронавирус билан қаҳирлул-чи зотилжам пайдо бўлиши ўчоги ҳисобланган Ухань шаҳри аҳолисига 23 январдан шаҳарни алоҳида заруратсиз тарқ этиш тақиқланди. Таъкид-ланишича, шаҳарда автобус, метро, шаҳарла-ро поездлар қатнови ва самолётлар парвози тўхтатилган.

Муносабат

НУРОНИЙЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ БЎЙИЧА ЯХЛИТ ТИЗИМ ЯРАТИЛАДИ

Президентимиз янги парламентга йўллаган Мурожаатномасида барча соҳалар қатори аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, шу жумладан, пенсия ва нафақалар билан таъминлашга ҳам алоҳида тўхталиб ўтгани бежиз эмас. Хусусан, ишлаётган пенсионерларга пенсияни тўлиқ тўлаш тартиби жорий этилгани, ижтимоий ёрдамга муҳтож ва эҳтиёжманд аҳоли учун нафақа миқдори 2 баробар кўпайтирилгани ҳам бунинг амалий исботидир.

Асосийси, "Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан устун" деган тамойил асосида халқимиз ҳаётини тубдан яхшилаш бўйича олиб борилаётган кенг қўламли ижтимоий ислохотлар бундан кейин ҳам давом эттирилади.

Мазкур Мурожаатномада 2020 йил аҳолининг ижтимоий таъминоти бўйича амалга оширилиши лозим бўлган асосий вазифалар ҳам белгилаб берилди. Жумладан, йил давомида пенсия ва нафақалар миқдори инфляциядан юқори миқдорда оширилади.

Жамиятда эътибор қаратилиши лозим бўлган масалалар қаторида кексалар, жумладан, ёлғиз кексалар билан ишлаш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича яхлит ва таъсирчан тизим яра-

тиш борасидаги таклиф бизни жуда қувонтирди. Энди улар учун ажратилаётган ижтимоий тўловлар миқдори ҳам қайта кўриб чиқилади. Бу борада қонуний асос яратилади. Жумладан, Президентимизнинг ногиронлик, дафн маросими, боқувчиси-ни йўқотганлик бўйича нафақалар, иш пайтида майиб бўлганлик учун тоvon пули каби тўловлар-ни қайта кўриб чиқиб, "Ижтимоий сугурта тўғри-сида"ги қонунни ишлаб чиқиш борасида янги пар-ламентга берган тавсияси бунга ёрқин мисол-дир.

Бугун мамлакатимизда аҳоли даромадлари ва турмуш даражасини ошириб бориш, аҳолининг ижтимоий заиф қатламларини янада қўллаб-қув-ватлаш учун қулай шарт-шароит яратилмоқда.

Аҳолининг эҳтиёжманд қатламини манзилли иж-тимоий ҳимоя қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган. Ушбу саъй-ҳаракатларнинг давоми сифатида 2020 йил 1 февралдан пенсия ва нафақаларнинг миқ-дори 1,07 бараварга оширилиши натижасида 3,6 миллион нафардан ортиқ пенсия ва нафақа олув-чининг моддий таъминоти янада яхшиланади. Оши-рилган пенсия ва нафақаларни молиялаштириш мақсадида давлат бюджетидан ҳар ойда қўшимча 20 миллиард сўм, Пенсия жамғармасидан 173 миллиард сўм миқдорда маблағ ажратилади.

Жорий йил 1 февралдан бошлаб мамлакати-мизда меҳнатга ҳақ тўлашининг энг кам миқдори ойига 679 минг 330 сўм, пенсияни ҳисоблашнинг базавий миқдори 238 минг 610 сўм, энг кам ёшга доир пенсиялар 466 минг 680 сўм, болаликдан ногиронларга бериладиган нафақа 466 минг 680 сўм қилиб белгиланди. Шунингдек, зарур иш ста-жига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва меҳнатга ла-ёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа ойига 286 390 сўмга етди.

Бу йилги Мурожаатнома уни тинглаган барча ҳамюртларимизнинг қалбидан, юрагидан жой эгаллади, десам адашмайман. Сабаби унда хал-қимиз манфаатлари тўлиқ баён этилган.

Нуриддин ШАДИЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги
хузуридаги бюджетдан ташқари
Пенсия жамғармаси бошқарма бошлиғи

Янгиланаётган Ўзбекистонда барча соҳаларда кенг қўламли ва чуқур
ислохотлар амалга оширилмоқда. Натижада 2019 йилда миллий
иқтисодиётимизнинг ўсиши 5,6 фоизни ташкил этди, саноат маҳсулотларини
ишлаб чиқариш ҳажми 6,6 фоизга, экспорт – 28 фоизга ортди. Агар ўтган йили
жаҳон иқтисодиётининг ўсиши 3,2 фоизни ташкил этганлиги инобатга олинса,
дунёдаги нуфузли наشرлардан бири – "Экономист" журнали Ўзбекистонни 2019
йилда ислохотларни энг жадал амалга оширган давлат – "Йил мамлакати" деб
эътироф этганлиги бежиз эмаслиги ойдинлашади.

ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ — ИЛМ, МАЪРИФАТ
ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ўзбе-кистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис палаталарига Мурожаатно-масида бошланган ислохотларнинг амал-ий натижадорлигини янада ошириш, халқимиз учун фаровон ва муносиб тур-муш шароитини яратиб бериш мақсади-да 2020 йилни "Илм, маърифат ва ра-қамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" деб эълон қилди. Бу ҳақда давлатимиз раҳбари: "... биз Ўзбекистонни ривожлан-ган мамлакатга айлантиришни мақсад қилиб қўйган эканмиз, бунга фақат жа-дал ислохотлар, илм-маърифат ва инно-вация билан эриша оламиз. Бунинг учун, авваламбор, ташаббускор ислохотчи бўли-б майдонга чиқадиган, стратегик фикр юри-тадиган, билимли ва малакали янги ав-лод кадрларини тарбиялашимиз зарур" деб алоҳида уқтирди.

Кейинги йилларда мамлакатимизда ана шу шундай янги авлодни тарбиялаш, улар-га энг замонавий билим бериш, жаҳон андозалари даражасида малакага эга бўлишларини таъминлаш учун кенг қўла-ми ишлар амалга оширилмоқда. 2019 йи-линги ўзида 5722 та давлат, хусусий, оми-лявий болалар бончалари ташкил этилди. На-тижада болаларни мактабгача таълим билан қамраб олиш даражаси 52 фоизга етди.

Ўтган йили мутлақо янгича мазмун ва шаклдаги тўртта Президент ва учта Ижод мактаби иш бошлади, 19 та янги олий ўқув юрти, шу жумладан, 9 та нуфузли хорижий университетнинг филиали очил-ди. Олий таълим муассасаларига 2016 йил-га нисбатан икки баробар кўп талаба ўқишга қабул қилинди. 16 та олий ўқув юртида хорижий олий таълим муассаса-лари билан ҳамкорликда қўшма таълим дастурлари асосида кадрлар тайёрлаш фаолияти йўлга қўйилди.

"Илм, маърифат ва рақамли иқтисоди-ётни ривожлантириш йили"да эса мамла-катимиз тарихида йил мартаба 6 ёш болаларни мактабга тайёрлаш, мутлақо янги профессионал таълим тизимларини жорий қилиш белгиланган.

2020 йилда бюджетдан ажратиладиган 1,7 триллион сўм маблағ ҳисобидан 36 та янги мактаб қурилиб, 211 таси капитал таъмирланди. Шунингдек, 55 та хусусий

мактаб ташкил этилиб, уларнинг сони 141 тага етказилди.

Кадрлар малакасини халқаро меҳнат бо-зори талабларига мослаштириш мақсади-да миллий малака тизими ҳам ишлаб чи-қилади. Бунинг учун шу йилнинг ўзида 340 та касб-ҳунар мактаби, 147 та коллеж ва 143 та техникум ташкил этилади.

Мактаб битирувчиларини олий таълим билан қамраб олиш даражасини 2020 йил-да камиди 25 фоизга ва келгусида 50-60 фоизга етказиш режаланган. Олий ўқув юр-тиларига талабалар қабул қилиш давлат грантларини икки баробар кўпайтирилиши, қизлар учун алоҳида грантлар ажратили-ши 2020 йил номида белгиланган соҳа-ларни устувор даражада ривожлантириш-га йўналтирилганлиги далolatлидир.

Хозирги вақтда жаҳоннинг ривожланган давлатларида янги – "рақамли иқтисоди-ёт" шакллантирилмоқда ва ривожлантирил-моқда. Хусусан, рақамли иқтисодиёт жа-ҳоннинг тараққий этган 20 мамлакатда 2 триллион АҚШ доллари миқдорида сама-ра келтираётганлиги қайд этилган. Рақам-ли иқтисодиётни ривожлантиришда дунё-да пешқадам Буюк Британияда эса у хозирнинг ўзида миллий ялпи ички махсу-лот ҳажмининг 12 фоизини ташкил этмоқ-да.

Ўзбекистонда ҳам 2020 йил рақамли иқтисодиётни ривожлантиришда туб бури-лиш йили эсаш мўлжалланган. Бунинг учун Мурожаатда кўрсатиб берилганидек, би-ринчи набаатда, қурилиш, энергетика, қишлоқ ва сув ҳўжалиги, транспорт, ге-ология, кадастр, соғлиқни сақлаш, таълим, архив соҳалари тўлиқ рақамлаштирили-ди.

Тошкент, Нўкус, Бўхоро, Наманган, Са-марқанд, Гулистон ва Урганч шаҳарлари-да замонавий инфратузилмага эга бўлган ахборот технологиялари мажмуалари — "IT-парк"лар барпо этилади. Рақамли иқ-тисодиёт учун юқори малакали мутахассис-лар тайёрлаш мақсадида хорижий ҳам-корлар билан биргаликда "1 миллион дав-турчи" лойиҳасини амалга ошириш ҳам бошланган.

Тижорат банкларида ахборот технологи-яларини кенг татбиқ этиш орқали улар-нинг дастурий таъминоти тубдан янгила-нади. Алоҳида замонавий банк хизматла-рини кўрсатиш мақсадида, жумладан, "кре-

дит тарихи" ахборот тизимини тўлиқ ишга тушириш вазифаси қўйилди.

Пойтахтимизда "Ақли шаҳар" техноло-гиялари "Хавфсиз шаҳар", "Ақли уй", "Ақ-ли транспорт" йўналишлари бўйича, жу-младан "Tashkent City" ва "Delta City" лойи-ҳалари доирасида амалга оширила бош-ланди. "Ақли шаҳар" технологияларининг жорий йилининг янада рақамли муҳити шакллантириш орқали шаҳарни бошқариш самарадорлигини оширади, шу билан бир-га пойтахтликларга катта қулайликлар яра-тиши билан бирга, маблағларини тежаш-га ҳам имконият яратади.

"Ақли уй" — бу хонадон эгасининг ис-таги ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб, уйда-ги барча коммуникация тармоқларини сунъий интеллект орқали бошқариш, дав-турлаштириш ва мослаштириш мақсади-да бириштирилган имконият яратадиган интеллектуал бошқариш тизими ҳисобла-нади.

"Ақли транспорт" тизимининг ривож-лантирилиши эса янги транспорт турлари ва транспортларга хизмат кўрсатиш жой-лари, трафикани бошқариш ва назорат қилиш, энг мақбул йўлни ҳисоблаш учун турли иловаларнинг пайдо бўлиши транс-портлар ҳаракати жараёнини ва унга мос-лашувчиллик ҳолатини яхшилайди ҳамда масофани ўттишга кетадиган вақтни қис-қартириш имкониятини яратади.

Рақамли технологиялар махсулот ва хизматлар сифатини ошириш, ортиқча ха-ражатларни қамайтириш билан бирга жа-миятдаги энг жиҳдий ва жирканч муаммо — коррупцияни жиловлашга ҳам қўмакла-шади.

"Илм, маърифат ва рақамли иқтисоди-ётни ривожлантириш йили"да режаланган ислохотлар халқимиз фаровонлигини оши-риш, аҳолимизга муносиб турмуш шароит-ини яратиб бериш мақсадида йўналти-рилган. Бунёдкорлик режаларинининг амалга оширилиши фуқароларимизнинг етарли даромад топиши учун янги-янги корхоналар ва иш жойларни қўпайтириш, энг қулай бизнес ва инвестиция муҳити яратишга хизмат қилади.

Эркин ЭРНАЗАРОВ,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган журналист

Бугунги кунда талаба-ёшларни яшаш ва ўқиш шароитларини яхшилаш, дам олишлари, спорт билан шуғулланиш, тиббий ва савдо хизмат кўрсатишни яхшилаш учун зарур шарт-шароитлар яратилмоқда. Уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишларини таъминлаш олий таълим тизимига алоқадор барча мутасадди ташкилотларнинг олдида турган энг муҳим вазифадир.

2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республика-сини ривожлантиришнинг 5 та устувор йўнали-ши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг тўртин-чи устувор йўналиши бўйича ижтимоий соҳани ривожлантириш борасида амалга оширилаёт-ган стратегик мақсадлар сифатида эътироф эти-лаётган маънавий-маърифий ишлар самарадор-лигини ошириш ҳамда "Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида"ги Қонунда белгиланган ва-зифаларнинг тўлақонли ихросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон ёшлар иттифоқи билан ҳамкорликда талаба-ёшларнинг бўш вақтлари-ни мазмунли ташкил этиш, уларнинг маънавий дунёқарабини кенгайтириш юзасидан ҳамкор ташкилотлар билан бир қатор тизимли ишлар ташкил этиб келинмоқда.

Талаба-ёшларнинг китобга бўлган қизиқи-шини ошириш, шoir ва ёзувчиларнинг ҳаёти ва ижодидан хабардор қилиш мақсадида Ўзбекис-тон Ёзувчилар уюшмаси билан, уларда санъат-га ва театрда бўлган эътиборини қучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги билан, ёшлар ўртасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, уларни ҳавфсизлигини таъминлаш, жомат тартибини сақлаш мақсадида прокуратура ҳамда Ички иш-лар органларини фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармалари билан, талабалар ўртасида реп-родуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, эрта никоҳ ва туруқларни, қариндошлар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олиш мақсадида Олий ва

ўрта махсус таълим вазирлиги ва "Соғлом ав-лод учун" Халқаро хайрия жомат фонди билан, ёш истеъдодли санъаткорларнинг ютуқлари ва ижод йўлидаги машаққатлари билан ёшларни таништириш мақсадида Ўзбекистон давлат Кон-серваторияси билан ҳамкорликда танқили ва миллий эстрада хонандалари иштирокда ти-

лис Сенатига кўрсатилган номзодлар орасида ёшлар ташкилотларини вакиллари борлиғи, улар-нинг энг ёш Сенаторлар деб эътироф этилиши барчани бирдай қувонтирди.

2020 йил – Илм, маърифат ва рақамли иқ-тисодиётни ривожлантириш йили, деб эълон қилин-ди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ўсишига, рақобатдош абитуриентларнинг 2-3 (грант) жой учун курашини ҳолисона ўтишига хизмат қилади. Қизлар учун алоҳида грантлар ажратилиши, Хотин-қизлар қўмитаси ушбу грант-лар асосида ўқитишга номзодларни танлаш ва саралаш мезонларини ишлаб чиқиши яна бир бор аёллар ва қизларга берилган эътиборнинг сўнгги йилларда қанчалар тўғри ва ҳолисона эканигини исботлади.

Олий таълим муассасаларига кириш имти-хонларини ҳам оптималлаштириш, асосий эъти-борни ўқишга қириш жараёнларини соддалаш-тириш, олий ўқув юртиларда чинакам билим ва тарбия олишга қаратиш зарурлиги тўғрисида давлат раҳбари томонидан билдирилган фикр-лар бир овоздан маъқулланди.

Мутахассисликка алоқаси бўлмаган фанлар сони 2 баробар қисқартирилиши тўғрисидаги ҳушхабар Республиканинг барча худудларида ушбу Мурожаатномани қузатиб турган талаба-ёшларнинг қувончини оширган бўлса ажаб эмас. Оддий мисол Жисмоний тарбия институтида ўқитган "кураш йўналиши" талабасига олий ма-тематика ёки физика керакми деган савол бар-чани қийнаб келган ечими йўқ савол эди. Педа-гогик таълимнинг 6 та йўналиши бўйича, ўқиш муддати 3 йил қилиб белгиланиши, бу ишларни бошқа йўналишларда ҳам давом эттириш ҳақида фикр билдирилганда талаба-ёшларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва уларнинг бўш вақтлари маз-мунли ўтишига замин яратилиш барча ёшларни руҳлантирди.

Бундай қўллаб-қувватланишлар ёшларни ке-лажак сари дадил қадам ташлашга ундаши шуб-ҳасиз.

З.САЪДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ёшлар иттифоқи
"Ёшлик" талабалар шаҳарчаси
Етакчилар Кенгаши раиси

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ
ОЛИНДИ

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси сиёсий кенгаши ижроия қўмитаси ҳамда партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси қўшма йиғилиши бўлиб ўтди.

Тадбирда Президент Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси ва парламент палаталаридаги маърузаларидан келиб чиқув-чи асосий вазифалар атрофлича муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномасида барча соҳаларда қўллаб му-ваффақиятларга эришилган ўтган йил давоми-да амалга оширилган ишлар, жорий ва келгу-си йилларга мўлжалланган устувор йўналиш-лар, давлатимиз ички ва ташқи сиёсати учун асосий вазифалар баён этилиб, долзарб қонун-чилик ташаббуслари илгари сурилди.

Қўшма йиғилишда партия раҳбари А.Ҳайтов Президентимиз томонидан 2020 йилга "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлан-тириш йили" деб ном берилгани партия зим-масига улкан масъулият юклашини алоҳида қайд этди. Мамлакатимизда илм-фанни янада раванк топтириш, ёшларимизни чуқур билим, юксак маънавият ва маданият эгаси этиб тар-биялаш, рақобатбардош иқтисодиётни шакллан-тириш борасида бошланган ишларни жадал да-вом эттириш ва бу жараёнларни янги босқичга кўтаришга алоҳида эътибор қаратди.

Давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномаси-да рақамли иқтисодиётни ривожлантириш ва "Рақамли Ўзбекистон – 2030" дастурини иш-лаб чиқиш борасида аниқ вазифалар белгилаб берилди. Ушбу устувор вазифалар партиянинг сайловолди дастурида ҳам акс этган ва партия келгуси беш йиллик фаолияти давомида бу бо-радаги чора-тадбирларни изчиллик билан амал-га оширади.

Иқтисодиётга рақамли технологияларнинг ки-риб келиши корхоналарга автоматлаштирилган тизимларни жорий этиш, йирик саноат объект-лари самарадорлигини ошириш, ишлаб чиқа-ринишнинг ўсиши, фаолият шаффофлигини таъ-минлаш, махсулот таннаرخини қамайтириш им-конини беради.

Бундан ташқари, рақамли технологиялар Президентимиз энг жиҳдий муаммо сифатида тилга олган коррупцияга қарши курашда ҳам самарали восита ҳисобланади. Коррупцияга қарши курашга аҳолининг барча қатламлари, экспертлар, мутахассислар, олимларни жалб қилиш лозим. Партия бу борада "Давлат харид-лари тўғрисида"ги қонунни, электрон харидлар-ни такомиллаштириш масалаларини кўриб чи-қаяпти. Шу билан бирга, партия коррупцияга қарши кураш бўйича ягона органини ташкил қилиш ғоясини тўла қўллаб-қувватлаяпти.

Йиғилишда Президентимиз Мурожаатномаси қонун ижодкорлиги ва сиёсий қучининг назо-рат-таҳлил фаолияти мазмун-моҳияти, асосий йўналишини белгилаб берувчи дастурий ҳуж-жат экани ҳам таъкидланди.

Хусусан, партия фракцияси ўз сиёсий плат-формаси ҳамда Президентимиз Мурожаатно-масида баён қилинган вазифалардан келиб чи-қиб, экспортни ривожлантириш, маҳаллий Кен-гашларга бўладиган сайловларнинг уч босқич-ли тизимини оптималлаштириш, тадбиркорлик фаолиятини либераллаштириш имконини берув-чи ўзгариш – лицензия бериш тизимини янги-лашга қаратилган қонунларни яратиш жараё-нига дарҳол киришади.

Партиянинг 2020 йилга мўлжалланган иш ре-жасидан бир қатор вазирликлар ва ташкилот-лар билан ҳамкорликда рақобатни олиб кириш мумкин бўлган монополия соҳаларига хусусий сектор учун йўл очиш ва шу орқали рақобат муҳитини шакллантириш мақсадида табиий мо-нополия ва рақобат тўғрисидаги қонунларни янгилаш ҳамда Иқтисодиётда рақобат муҳити-ни шакллантириш стратегияси, шунингдек, соғлом рақобат, қулай инвестиция муҳитини шакллантиришга қаратилган "Яширин иқтисо-диёт"га қарши курашиш дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга самарали татбиқ этиш сингари вазифалар ҳам ўрин олган.

Партия ҳар бир депутатни тегишли Халқ қабулхонаси билан доимий равишда ва изчил асосда бирга ишлаши учун унга бириктиришни режалаштирган. Бу эса, бир томондан, партия-га аҳолининг энг муҳим муаммоларини ҳал этишда фаол иштирок этиш, бошқа томондан, халқимиз ишончини оқлаган ва унинг ҳурмати-га сазовор бўлган ҳолда, ўзининг сайловолди ваъдаларини бажариш имконини беради.

Йиғилишда хотин-қизларнинг ижтимоий-сиё-сий фаоллиги, уларнинг жамиятдаги ўрни ва мавқеини оширишга, айниқса, энг чекка худуд-ларда истиқомат қилаётган аёллар, ёш йигит-қизларни тадбиркорликнинг турли йўналишла-рига жалб қилиш, бу орқали аҳоли бандлигини таъминлаш масалаларига ҳам алоҳида эъти-бор қаратиш лозимлиги айтиб ўтилди.

Тадбирда Мурожаатномада билдирилган фикрлардан келиб чиқилган ҳолда партия то-монидан амалга ошириладиган чора-тадбир-лар режаси тасдиқланди.

(ЎЗА)

АМАЛГА ОШИРИЛГАН ИШЛАР ВА НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАР

Тошкент шаҳар ҳокимлигида 2019 йилда пойтахтимизда ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маънавий-маърифий ишлар йўналишида эришилган ютуқлар ва келгусидаги вазифаларга бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Унда Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари Элбек Шукуров томонидан мазкур йўналишларда амалга оширилган ишлар юзасидан батафсил маълумот берилди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 5 та муҳим ташаббуси доирасида 200 минг китоб, 340 та тикув машиналари, 100 та қандолат махсулотлари пиширадиган печлар, 170 та компьютер жамламаси, 700 га яқин мусиқа асбоблари, 2700 га яқин спорт анжомлари, 622 та гимнастика гилами Тошкент шаҳридаги умумий ўрта таълим мактабларига етказиб берилди.

2019 йилда Тошкент шаҳрида мактабгача таълим соҳасида 18 та давлат болалар боғчалари тўлиқ таъмирдан чиқарилди, Сергели туманида 5 та янги болалар боғчаси ташкил этилди. 65 та нодавлат мактабгача таълим ташкилоти очилди.

Халқ таълими соҳасида 2019 йилда Инвестиция дастури асосида 27 та, "Обод маҳалла" дастури доирасида 14 та мактабда қурилиш таъмирлаш ишлари якунланган. Касб-хунар коллежлари негизидан 4 та янги умумтаълим мактаби ташкил этилган бўлса, Сергели туманида 4 та янги умумтаълим мактаблари қурилиши бошланди. Тошкент шаҳрида Президент мактаби, Абдулла Қодирий ижод мактаби, Муҳаммад ал-Хоразмий ахборот технологиялари мактаби ташкил этилгани ҳам ўсиб келаётган авлодди янада қўллаб-қувватлашга хизмат қилиши шубҳасиз.

Ўтган йили соғлиқни сақлаш соҳасида 110 та хусусий клиникалар ташкил этилди, 42 та клиниканинг фаолияти кенгайтирилди, 12 та тиббиёт муассасаси капитал таъмирланди. 11 та марказий кўптармоқли ОПлари 275 000 АҚШ доллари VOLUME-6 скрининг ультратовуш аппаратлари билан жиҳозланди. Мавжуд барча тез тиббий ёрдам машиналари янги замонавий автомобилларга алмаштирилди ва GPS алоқа воситаси ўрнатилди.

Маданият соҳасида 2019 йилда 3183 та маданий тадбирлар ўтказилиб, унда 1 млн. 343 минг пойтахт аҳолиси иштирок этди. "Наврўз" маданий-яшаси ва истироҳат боғи, "Сой бўйи", "Жасорат майдони", "Мовий гўмбаз" сайилгоҳлари, "Tashkent

City" халқаро ишбилармонлик маркази ҳудудидаги сайилгоҳ фойдаланишга топширилди. "Тошкент сизни севади", "Ёшлар картинг", "Тунги велосайр", "MuzzDay", "Гуллар фестивали" ва "Ландшафт опен" каби маданий тадбирлар бренди яратилди.

Спорт соҳасида 2019 йилда 285 та йирик спорт-соғломлаштириш тадбирлари ўтказилди. 3 та спорт мактаблари капитал таъмирланди. 3 та йирик спорт мажмуалари ишга туширилди. 2020 йилда Токио шаҳрида бўлиб ўтадиган Олимпиадада 109 нафар Тошкент шаҳар спортчилари тайёргарлик кўрмоқда. 107 нафар пойтахтлик спортчилар дунё миқёсидаги спорт мусобақаларида турли даражадаги медалларни қўлга киритишди. Шу кунга қадар, 3 нафар спортчи Олимпиада ўйинларида иштирок этиш лицензиясини қўлга киритди.

Ёшлар сиёсати соҳасида 2019 йилда "Ёшлар – келажагимиз" давлат дастури бўйича 58 нафар ёш тадбиркорга 40 млрд. 132 млн. сўм кредит ажратилди. 3 та "Ёшлар меҳнат гузари", 5 та "Корпоратив маркази" фойдаланишга топширилди. Сергели туманида 990 нафар ёш оилаларга янги уйлар топширилди.

Туризмни ривожлантириш соҳасида 2019 йилда Тошкент шаҳрида 53 та хостеллар, 55 та оилавий меҳмон уйлари ташкил қилинди. 9 та инфо-киосклар, 10 та замонавий пилонлар, 65 та туристик объектларга олиб боровчи 128 та йўл кўрсаткичлар, 20 та маданий мерос объектлари ҳақидаги маълумотларни берувчи QR-кодлар ўрнатилди, 20 та селфи майдончалари фаолияти йўлга қўйилди. 156 та объектларда 1450 та нукталарда Wi-Fi ҳудудлари ташкил этилди.

Анжуманда 2020 йилда пойтахтимизда ижтимоий соҳада амалга ошириладиган ишлар ва истиқболдаги вазифалар юзасидан атрофича сўз юритилди.

Тадбир сўнгидан журналистлар томонидан берилган саволларга батафсил жавоблар қайтарилди.

Зиёда РАСУЛОВА

БИЗ ВАТАНИМИЗ ЭРТАСИМИЗ

Миробод туманидаги 125-мактаб ўқувчилари иштирокида "Биз Ватанимиз эртасимиз" деб номланган тадбир ўтказилди.

Унда ўқувчилар тинчлик, осойишталик, Ватан ҳимоячилари ҳақида шеърлар, қўшиқлар айтишиб, рақслар ижро этишди. Саҳна кўриниши намойиш қилишди. "Она юртим олтин бешигим", "Юртинг тинч – сен тинч", "Ўзга юртда шох бўлгунча, ўз юртингда гадо бўл" каби мақолларнинг маъносини айтиб ўтишди. Ўқувчиларимизнинг шиори "Эл-юрт шаъни – оримиз, Пок сақлаш ширимиз" бўлиб, Ватанни севиб, асраш, қўрқмас, мард, жасур фарзандлар этиб тарбиялаш асосий бурчимиз ҳисобланади.

Ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор қаратиб келинади. Бу бежизга эмас. Олиб борилаётган бу каби ишлар долзарб аҳамиятга эга. Бизга мутлақо ёт бўлган зарарли таъсирларга қарши мустаҳкам иммунитетни шакллантириш ва Ватанимиз тақдирини, фарзандларимизда масъулият туйғусини мустаҳкамлашимиз лозим. Ўқувчиларга таълим-тарбия беришда бу каби изчил ҳаракатларни давом эттиришимиз даркор. Ана ўшанда порлоқ келажагимиз пойдевори мустаҳкам бўлади.

Марҳамат ИМАДИНОВА

МЕҲНАТ МИГРАНТЛАРИГА ҲАМ УЙ-ЖОЙ БЕРИЛАДИ

Уй-жой шартларини яхшилашга эҳтиёжманд меҳнат мигрантларига 2020 йилда кўп квартиралар уйларида 3 минг 462 хонадон ажратилади. Улар уй-жой олиш учун "Labor migration" дастурий мажмуасида рўйхатдан ўтади.

"Labor migration" дастурий мажмуасидан рўйхатдан ўтган фуқароларга Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги томонидан тавсия берилади. Меҳнат мигрантлари мазкур тавсия асосида вилоят, туман, шаҳар комиссияларига ариза топширади.

Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида ташкил этилган матбуот анжуманида маълум қилинди.

Анжуманда Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги ҳамда Ташқи ишлар вазирлиги мутаасаддилари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 20 августдаги "Хорижда вақтинчалик меҳнат фаолиятини амалга ошираётган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва уларнинг оила аъзоларини ҳимоя қилиш қарорларини янада кучайтириш чоралари тўғрисида"ги фармони ижроси бўйича амалга оширилган ишлар ҳақида маълумот берилди.

Ташқи меҳнат миграцияси жараёнларини тартибга солиш, вақтинчалик меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун хорижга жўнаб кетаётган фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш, уларга зарур ҳуқуқий, ижтимоий, ахборот-маслаҳат ёрдами кўрсатиш ва моддий қўллаб-қувватлаш борасида амалга оширилаётган ишлар шулар жумласидандир.

Таъкидланишича, ҳар йили республика меҳнат бозорига 600 мингдан ортиқ ёш кириб келаётган шароитда аҳоли бандлигини таъминлаш, янги иш ўринлари яратишга қаратилган амалий тадбирлар қўрилаётганига қарамай, ташқи меҳнат миграциясининг катта оқими ҳалигача сақланиб қолмоқда.

– Вақтинчалик меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун хорижга жўнаб кетадиган фуқаролар учун харажатларни тўлашга имтиёзли микроқарз олиш имконияти яратилди, – деди Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги бошлиғи Бахтиёр Турсунов. – Хорижда ишлаш даврида ҳаёт, соғлиқни ҳамда патент ва ишлаш учун рухсат берувчи бошқа ҳужжатларнинг рад этилиши таваккалчиликларини суғурталаш бўйича суғурта полиси тўлови билан боғлиқ харажатларни субсидиялаш амалиётга жорий этилди.

Соҳада яратилаётган имкониятларга қарамай, айрим хусусий бандлик агентликлари орқали хорижга ишга кетаётганлар орасида кутилмаган шароитларга дуч келаётган, алданаётганлар ҳам учрамоқда. Бу каби хусусий бандлик агентликлари фаолияти ваколатли органлар томонидан назоратга олинган бўлиб, тегишли ҳуқуқий хулоса берилмоқда. Олинган тезкор маълумотларга кўра, "Human" хусусий бандлик агентлиги раҳбарлари устидан бошланган суд яқин кунларда тугайди ва ўйлаймизки, адолатли ҳукм қилиради.

Айни пайда "Human" хусусий бандлик агентлигидан жабр кўрганлар билан учрашувлар ташкил этилиб, ҳар бир фуқаронинг ҳолати алоҳида-ало-

ҳида ўрганилиб, уларни касбга ўргатиш, иш билан банд қилиш, тадбиркорликка жалб этиш ва бошқа хусусий бандлик агентликлари орқали хорижга ишга йўналтириш масалалари кўриб чиқилмоқда.

Хусусан, Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги кўмагида бошқа хусусий бандлик агентликлари орқали айнан "Human" хусусий бандлик агентлигидан жабр кўрганларнинг 35 нафари Болгарияга ишга жўнатилди.

Бугунги кунда жами 98 та хусусий бандлик агентлиги бор. Шундан 59 таси фуқароларни хорижда ишга жойловчилардир.

Анжуманда маълум қилинишича, Ўзбекистон ташқи меҳнат мигрантларининг 80 фоизи Россия, 15 фоизи Қозоғистон ва қолган 5 фоизи бошқа давлатлар меҳнат бозорларида фаолият юритмоқда. Россияга ноқонуний бораётган фуқароларимиз сони кўпчиликини ташкил этади. Россияда патент нархи баландлиги, меҳнат мигрантлари имтиҳон топшириши кераклиги, рус тилини билиш даражаси ва ҳуқуқий қўқимчалари пастлиги сабаб фуқароларнинг аксарияти ноқонуний мигрантга айланмоқда.

Меҳнат мигрантларига муносиб шароитлар яратиш, уларнинг ҳаёти ва соғлиғини ҳам мамлакат ичида, ҳам чет давлатда ҳимоя қилиш учун ваколатли хорижий таъкидотлар билан самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш талаб этилади. Ана шу мақсадда агентлик тегишли таъкидотлар билан ҳамкорликда хорижий давлатларнинг ташқи меҳнат бозоридagi эҳтиёжларини доимий ўрганиб боради.

Бугунги кунда Ташқи меҳнат миграцияси агентлигининг Россия, Польша, Туркия, Латвия, БАА, Болгария, Қозоғистон, Кувейт давлатларида Ўзбекистон Республикаси фуқароларини уюшган тартибда меҳнат фаолияти билан таъминлаш билан шуғулланувчи 60 иш берувчи ва бандлик агентликлари билан аниқ келишувлари мавжуд. Шунингдек, хусусий бандлик агентликлари томонидан Россия Федерацияси, Туркия, Болгария, Латвия, Литва, БАА, Польша, Япония, Беларусь, Эстония, Хорватия, Қозоғистон, Украина, Чехия, Буюк Британия, Португалия, Греция, Германия, Исроил, Қатар, Уммон, АҚШ давлатларидаги 170 дан ортиқ иш берувчилар билан ишга жойлаштириш юзасидан келишувларга эришилган.

Ташқи меҳнат миграцияси агентлигининг чет элдаги ваколатхоналари томонидан 2019 йилда хорижда вақтинчалик меҳнат фаолиятини амалга ошираётган Ўзбекистонлик меҳнат мигрантларининг 20 минг 934 нафарига маслаҳат хизмати ва 830 нафарига ҳуқуқий ёрдам кўрсатилган. Меҳнат мигрантларининг жами 578 минг 564 АҚШ доллари ҳажмидаги иш ҳақлари хорижий иш берувчилардан ундириб берилган. Хорижда турли сабаблар билан қийин аҳволга тушиб қолган 3 минг 323 нафар меҳнат мигранти Ватанимизга қайтарилган.

Хуршид КОДИРОВ,
ЎЗА мухбири

Реклама ва эълонлар

Сергели тумани ер тўзиш ва қўчмас мулк кадастри давлат қорхонаси томонидан Сергели тумани, Сергели 8А, 10-й, 29-хонадон учун Пардаев Эркин Ярашович номига берилган кадастр ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети томонидан 2008 йилда Камбаров Мухайё Насировна номига берилган М № 029392 рақамли магистр диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

П.Ф.Боровский номли тиббиёт коллежи томонидан 2014 йилда Исмолов Азизжон Абдували ўғли номига берилган К № 3440206 рақамли (862-рўйхат рақамли) диплом ва диплом иловаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳри Мирзо Улуғбек тумани Давлат хизматлари маркази томонидан 29.05.2019 йилда № 728615 рақам билан рўйхатдан ўтган "ТНЕ ЛОКМАСО" ОК (СТИР: 306465002) почта манзили: Тошкент ш., Мирзо Улуғбек тумани, Ц-1, Буюк Ипак йўли даҳаси, 31-й, 26-хонадон. Таъсисчиларининг 04.12.2019 йилдаги № 1 баёъномасига асосан

ТУГАТЛАДИ

Даволат эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой муддат ичида +99899 777-77-66 телефон рақами орқали қабул қилинади.

ДИҚҚАТ ТАНЛОВ

"Худудий электр тармоқлари" АЖнинг "Тошкент вилояти худудий электр тармоқлари" АЖ "Давлат ва шартномавий хизматлари кўрсатиш лавозимларида фуқароларни ишга қабул қилишда қуйидаги талаблар қўйилади:

Маълумоти — олий энергетика ёки техника маълумотига эга бўлган, ёши 22 дан 40 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида доимий рўйхатда турувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси.

Ишга қабул қилиш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим:

1. "Тошкент ХЭТК" АЖ ходимлар бўлимига ариза;
2. Паспорт нусхаси;
3. Белгиланган шаклда тўлдирилган шахсий варақа;
4. Меҳнат дафтарчаси. (меҳнат дафтарчаси бўлмаган тақдирда жамият томонидан қўрилди);
5. Қадрларини ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа;
6. Яшил манзилдан маълумотнома;
7. Охирги иш ёки ўқиш жойидан берилган меҳнат фаолияти тўғрисидаги таъсиснома;
8. 3х4 шаклдаги 8 донна расм;
9. Диплом (нусхаси билан)
10. Харбий гувоҳнома

Ишга киришни хоҳловчи фуқаролар ўзбек ва рус тилларини билишлари лозим. Ишга кириш масаласида "Тошкент ХЭТК" АЖ "Ходимлар билан ишлаш бўлими"га мурожаат этишлари мумкин.

Манзил: Тошкент вилояти, Урта Чирчиқ тумани, "Қумовул" ҚФЙ, Яшил водий кўчаси, 42-44 уй. (Мўлжал: Маданият саройи). Телефон: (78) 150-27-94.

Тошкент давлат стоматология институти жамоаси Гистология ва тиббий биология кафедраси профессори, тиббиёт фанлари доктори

Ақром Юлдашев ЮЛДАШЕВИЧнинг

вафоти муносабати билан оила аъзолари ва барча яқинларига чуқур таъзия изхор этади.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти ректорати, меҳнат жамоаси Тери таносил, болалар тери касалликлари ва СПИД кафедраси профессори Юлдашев Музаффар Акрамовичнинг отаси

Ақром ЮЛДАШЕВнинг

вафоти муносабати билан оила аъзоларига чуқур таъзия изхор этади.

9 февраль – Алишер Навоий таваллуд топган кун

МИЛЛИЙ КУТУБХОНАДАГИ БЕБАҲО ЖАВОҲИРЛАР

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси наинки Ўзбекистонда, балки Марказий Осиё минтақасида ҳам ўз ўрни ва нуфузига эга бўлган маърифат масканидир. Қўлёзмалар, нодир ва алоҳида қимматга эга нашрлар хизмати фондида йигирма саккиз мингдан ортиқ нодир китоб сақланади.

XIII-XIX асрларда Мовароуннахр, Хуросон, Туркистон заминидан битилган қўлёзма ва тошбосмалар, XVII-XVIII асрларда Фарбий Европада чоп этилган китоблар қимматли маълумотлар манбаси сифатида муҳим аҳамият касб этади. Фондда сақланаётган илк чоп этилган газета ва журналлар намуналари тадқиқотчилар томонидан қизиқиш ўрганиб келинмоқда.

Жаҳон маънавиятининг буюк сиймоси, ўзбек шоири, мутафаккири, давлат арбоби Алишер Навоийнинг асарлари ҳаётлик даврдан то XIX аср охиригача кўплаб хатотлар томонидан кўчирилиб, кўпайтирилган. Шоирнинг ана шундай бир неча асарлари ва уларнинг нусхалари фондда сақланаяпти. Жумладан, "Маҳбуб-ул қулуб" асарининг Қўқонда ҳижрий 1239/1824 йили котиб Мулла Холиқназар Уста Қурбон Бешариқий томонидан кўчирилган нусхаси бор. Бухорода 1300/1882 йилда китобат қилинган "Хазойинул маоний" ("Маънолар ҳазинаси") девони, "Хамса"нинг турли йилларда Тошкентда тошбосма усулида чоп этилган нусхалари мавжуд.

Фарбий Европада босмаҳоналар пайдо бўла бошлагандан сўнг, кўплаб нодир асарлар матбаа йўли билан чоп этилди. Жумладан, Алишер Навоийнинг қадимги шохликлар тарихига оид "Тарихи мулуки аҷам" асари "Тарихи Фанойи" номида биринчи марта Венада 1785 йилда нашрдан чиққан. Ушбу асар ҳам фонд ҳазинасидан ўрин олган. Назарали Сайид томонидан тузилган "Навоий асарларидаги ўзбекча сўзларнинг форсча изоҳи" лугати ҳам кутубхона жавонларидан асраб келинмоқда. Қўлёзма-китобда Алишер Навоий шеърларида учрайдиган туркий сўзларнинг форс тилидаги таржимаси келтирилган. Лугат муқаддима, уч боб ва хотимадан иборат.

Кутубхона тасарруфидagi фонда Алишер Навоий асарларининг 18 та қўлёзма ва тошбосма китоби ҳамда турли давр ва минтақаларда чоп этилган 50 дан ортиқ нашри мавжуд. Шунингдек, Навоий ижоди ва унинг фаолиятига бағишланган нодир асарлар ҳам жуда кўп. Масалан, француз тилидаги "Шарқий турк тили хрестоматияси"нинг биринчи қисмида Алишер Навоийнинг "Муҳокамат ул-луғатайн" ("Икки тил муҳокамаси"), "Тарихи мулуки аҷам" ("Араб бўлмаган шохлар тарихи") асарларидан шарқий турк тилини ўрганиш мақсадида матнлар келтирилган. Рус шарқшунос олими Владимир Вельяминов-Зерновнинг "Чигатой-туркий лугат" қомусий тадқиқоти Алишер Навоий асарларидан олинган сўз ва иборалар асосида тузилган. Лугатда ҳар бир сўзга шу тилда бир нечта изоҳлар бериб берилган. 1697 йили Парижда шарқшунос Бартоломей Эрбелоннинг француз тилида нашр этилган "Bibliothèque orientale" ("Шарқ кутубхонаси") ёки "Шарқ энциклопедияси" асарида Марказий Осиё ҳудудида яшаб ижод этган улуг олим, шоир, давлат арбобларидан юзга яқини, шунингдек, Алишер Навоий ҳақида алоҳида ва батафсил маълумотлар келтирилган.

Миллий кутубхона фонди Алишер Навоий қаламига мансуб "Фаройиб ус-сиғар" асарининг XVI асрда кўчириб ёзилган, китобат санъати дурдонаси бўлган қўлёзма нусхасининг электрон шакли билан бойиди. У Буюк Британия кутубхонаси томонидан Ўзбекистон ҳукуматида тақдим этилган.

Н.УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири

МУВАФФАҚИЯТ ВА МАҒЛУБИЯТ ОМИЛЛАРИ

Миробод туманида жойлашган "Impulse" тадбирлар залида Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси шаҳар худудий бошқармаси, "MFaktor" лойиҳаси ҳамкорлигида "Муваффақият ва мағлубият омиллари" мавзусида тадбир ташкил этилди.

Тадбирнинг аҳамиятли жиҳати ёш тадбиркорлар ҳамда тадбиркорликни бошлаш истабдида бўлган аҳолининг кенг қатлам вакиллари учун "маҳорат дарси" кўринишидаги учрашув ташкил этилганида бўлди. Бу каби тадбир Президентимиз томонидан ёшларни тадбиркорлик асосларига ўқитиш, янги замонавий бизнес билимларини ўзлаштиришга қўмаклашиш бўйича белгилаб берилган вазифалар ижроси бўйича доимий тарзда ўтказилиши режалаштирилган.

Учрашувда спикер сифатида бугунги кунда муваффақиятли фаолият юритиб келаётган Smart group-ресторанлар тармоғи асосчиси Санжар Максудов ҳамда Халқаро Реклама ҳафталиги ҳамда SIYMO медиа агентлиги асосчиси Диёр Мирзаахмедовлар иштирок этди.

Ўзаро омиқ мулоқот тарзида ўтган учрашувда спикерлар иштирокчиларни қизиқтирган саволларига жавоблар беришди. Ўз таҳрибалари билан ўртоқлашди. Бизнесда муваффақият ва мағлубият омилларига алоҳида тўхталиб ўтишди.

(Ўз мухбиримиз)

2018 йили Қозоғистонда Ўзбекистон йили, 2019 йилда эса Ўзбекистонда Қозоғистон йили тадбирлари ўтказилгани мамлакатларимиз ўртасида нафақат стратегик шериклик муносабатлари, балки дўстона ишонч қайфияти яхшиланиб бораётгани кўзгуси бўлди.

Ана шу самимий муносабатларимиз тимсоли сифатида Қозоғистонда "Қозоғистон ўзбекларининг халқ оғзаки ижоди" номли тўплам нашр этилди.

Қозоғистон Республикаси ўзбекларининг "Дўстлик" ассоциацияси раиси Икром Ҳошимжонов ташаббуси билан тайёрланган мазкур тўплам муаллифи Абдирахим Пратов.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ўзбек тили, адабиёти ва фольклорини институти докторанти Феруза Абдурахмонова мазкур тўплам икки қардош халқ ўртасидаги маънавий-маърифий алоқаларни мустаҳкамлаш борасида фикрлари билан ўртоқлашди.

— Мазкур тўплам тарихи тугаш ва тақдири бир халқларнинг бой ижодий меросини ўрганиш ҳамда тарғиб қилиш борасидаги эзгу қадамдир. Халқларимизнинг ижодиёти қадим ва бой тарихга эга. Бугунги кунда бу меросни ўрганиш ва тадқиқ этиш учун ҳар иккала мамлакатда ҳам кенг имкониятлар яратилган.

Тарихан ҳар бир халқ ёки миллат ўзининг минг йиллик урф-одат, анъана, маросимлари билан бир-биридан фарқ қилиб туради. Дарҳақиқат, ўзини, ўзлигини англаган ҳар бир инсон аждоқлари ким бўлгани билан қизиқади. Аждоқларидан қолган моддий ва маънавий меросни асраб-авайлашга ҳаракат қилади, унинг ривожини ўрганиш ҳар бир тадқиқотчи икки халқ оғзаки ижодининг энг сеvimли бўлган халқ лирикаси ва маросим қўшиқлари намуналарини қиёсий таҳлил этиш, солиштириш, ўхшаш ва фарқли хижатларини аниқлаш каби тадқиқотларни амалга ошириши мумкин. Бундан ташқари, тўплам қардош халқлар фольклорини ёнма-ён ўрганиш каби бошқа кўлаб тадқиқотларга мўҳаддима бўлиб хизмат қилса ажаб эмас.

Бу китоб орқали ҳар бир тадқиқотчи икки халқ оғзаки ижодининг энг сеvimли бўлган халқ лирикаси ва маросим қўшиқлари намуналарини қиёсий таҳлил этиш, солиштириш, ўхшаш ва фарқли хижатларини аниқлаш каби тадқиқотларни амалга ошириши мумкин. Бундан ташқари, тўплам қардош халқлар фольклорини ёнма-ён ўрганиш каби бошқа кўлаб тадқиқотларга мўҳаддима бўлиб хизмат қилса ажаб эмас.

Қувонарли томони шундаки, мазкур китоб орқали нафақат қардош қозоқ халқининг ижод дурдоналаридан баҳраманд бўлиш, балки у ерда истиқомат қилиб

ўзбек фольклори билан қозоқ халқ фольклорини уйғунлашиб "қариндош" бўлиб кетишига ва алоҳида хижатларини ҳам кўздан қочирмасдан асраб-авайлаб келаётган ўзбек ижодкорларининг бадиий маҳсули билан танишувимизга сабаб бўлади.

Жумладан, қозоғистонлик ўзбек ижодкорларининг шеърлари ва насрий асарларини Қозоғистон ва МДХнинг адабий журналларида турли тилларда ўқиш мумкинлиги ҳамда халқ оғзаки ижодида бўлган қизиқишнинг қардош халқларда ҳам қучилиши, ўрганилмаган кўлаб намуналар тадқиқот эгаларини қутаётгани ҳақида бизга хабар беради.

МУШТАРАК ҚЎШИҚЛАРНИНГ ЎЛМАС САДОСИ

Қозоғистон ўзбекларининг бир неча авлоди халқ оғзаки ижоди намуналари, жумладан, лапарларни ҳам яратгани таҳсинга лойиқ. Китобни мутлола қилар экансиз, Жанубий Қозоғистон ҳудудида истиқомат қилаётган лапарчиларнинг асарларини мужассамлаштирган қозоғистонлик ўзбекларни халқ оғзаки ижоди намуналари фидойиси дейиш мумкин.

Қозоғистон Республикаси ўзбекларининг "Дўстлик" ассоциацияси раиси Икром Ҳошимжонов бу тўпламни Ўзбекистонда Қозоғистон йилига Туркистон вилояти ўзбек ижодкорларининг тўхфаси сифатида баҳолаган.

Тўпламга Қарноқ, Манкент, Турбат, Сайрам, Қорамурт қишлоқларидаги лапар ижрочиларидан ёзиб олинган халқ оғзаки ижоди намуналари киритилган бўлиб, тузувчилар лапарлар матнини ва уларнинг поэтик хижатини атрофлича ва тўлиқ ифодалаб беришга ҳаракат қилган.

Тўплам ижодкорлари оммавий ўзбек китобхонага тушунари бўлиши учун Жанубий Қозоғистон ўзбеклари шеваларида ижро этилган лапарларни адабий тил меъёрларига яқинлаштиришга ҳаракат қилган, шунингдек, уларга зарур изоҳлар берган.

Халқ оғзаки ижодини юксак даражада ўрганиш, тадқиқ этишни жадал бошлаб берган атоқли олим Ходи Зариф бошчилигида Қозоғистон ўзбекларининг халқ оғзаки ижодини ўрганиш ишлари ҳам ўтган асрнинг олтимишини йилларида бошланган. Ходи Зариф, Му-

зайяна Алавия, Мансур Афзалов, Зубайда Хусанова, Тўра Мирзаевлар ўзбек диалектологияси бўйича кенг қамровли ишларни олиб борган. Илмий гуруҳ аъзолари Туркистон шаҳри, Қарноқ, Ўқон, Қорабулоқ, Манкент, Қорамурт қишлоқларида бўлиб, тадқиқот ишларини юритган. 2018 йилда фольклоршунос олимлар Ўразали Тошматов, Маматқул Жўраев, тарих фанлари доктори Адхамжон Аширов, Ўқболжон Мелиқўзиев Ўзбекистонда чоп этилажак жажон ўзбеклари халқ оғзаки ижоди намуналари кўп томлигига қиритиш мақсадида Чимкент шаҳри, Сайрам даҳаси, Туркистон вилоятининг Қарноқ, Қорабулоқ қишлоқларида бўлиб, нуруний отахон, онахонлардан Қозоғистон ўзбекларининг халқ оғзаки ижоди намуналарини ёзиб олиб, видеотасвирга туширган.

Тўпламда аллалар, лапарлар, ўланлар, ёр-ёрлардан ташқари яна бошқа кўлаб лирик қўшиқлар ҳам келтирилган диққатга сазовордир. Бу эса уларни тадқиқ қилиш доирасини янада кенг олиб бориш мумкинлигини кўрсатади. Айниқса, кўҳна маданият ўчоқларидан бири бўлган Сайрам қишлоғидан ёзиб олинган намуналар янги тадқиқотларни қашф этишга туртки бўлади. Бу заминда туркий халқларнинг ажойиб анъаналари, урф-одатлари мужассамлашган. Бу ҳудудда яшаган туркий миллатига мансуб ўтқоқ халқлар қадим-қадимдан ўз анъана, маросим, қўшиқ ва лапарлари, мақол ҳамда чистонлари билан бутун дунёга машҳур бўлган.

Гарчи китобга баъзи ўлан, ёр-ёр, келин салом ва алла қўшиқлари намуналари олима Музаияна Алавия тўплаган намуналардан киритилган бўлса-да, унга қўшимча қилинган янги намуналар, қўшиқ вариантлари аҳамиятга моликдир. Албатта, географик жойлашиши, шевадаги ранг-баранглик, воқеийлик, жой, топоним номлар, маҳаллий аҳолига хос бўлган урф-одатлар сабаб қозоғистонлик ўзбекларнинг халқ оғзаки ижоди ўзига хос хижатлари билан ажралиб туради. Қозоғистонлик ўзбеклар кўп асрлардан буюн қардош қозоқ халқи билан аралашиб, қуда-анда бўлиб, тотувликда яшаб келмоқда ва буюннинг натижасида у ердаги оғзаки ижоди янада бойиди. Қозоғистон ўзбекларининг халқ оғзаки адабиёти умумўзбек халқ оғзаки ижоди билан узвий, чамбарчас боғланган бўлиб, ҳамоханг ва ҳамнафасдир. Қўриниб турибдики, ушбу тўплам бир неча йиллик меҳнатнинг самарали натижасидир. Тўпламдан ўрин олган халқ оғзаки ижоди намуналари эса, ҳақиқий санъат намуналари бўлиб, уларнинг ҳар бири фольклоршунос олимларнинг тадқиқот майдонига айланишига умид қиламиз.

ЎЗА МУХБИРИ
ОЗОДА БЕКМУРДОВА
ёзиб олди

"101"

ЭЪТИБОРСИЗЛИК ОҚИБАТИДА

Пойтахтимиз кундан-кун чирой очиб бормоқда. Қурилиш, ободонлаштириш ишларини шахримизнинг ҳар бир гўшасида кузатишимиз мумкин.

Хашаматли иншоотлар, боғлар барпо этилиб, баъзиларида таъмирлаш ишлари жадал суръатларда олиб борилаётган бир пайтда биринчи рақамли хавфсизлик ҳисобланувчи ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари зиммасига катта масъулият юкланади. Ушбу масканларда ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиниши, содир бўлиши мумкин бўлган ёнғин ёки бошқа фақулдада ҳодисаларнинг олдини олиш юзасидан назоратни қучайтириш вазифалари юклатилган.

Нафақат қурилишларда балки ҳаётимизнинг барча жаҳаларида ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилишда масъулиятимизни оширайлик. Бу билан ўз ҳаётимиз ҳамда давлатимиз ва шахсий мулкимизни ёнғин офатидан асраган бўламиз.

Файзулла РАХМОНҚУЛОВ,
Сергели тумани Фавқуллода вазиятлар бўлими
Ёнғин назорати ва Профилактика инспектори,
катта сержант

Кимларнингдир бепарволиги, эътиборсизлиги сабабли содир бўлган ёнғинлар натижасида шахримиздаги қорхона, ташкилотлар, ҳусусий хонадонлар катта зарар қўраётгани сир эмас.

Шундай ҳолларга тушиб қолмаслик учун фуқароларимиз ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилишлари, аланга қиқиши эҳтимоли бўлган нарсаларни доимо эътиборда тутишлари керак. Ана шунда биз ёнғиннинг ҳам, қуийш ҳолларининг ҳам олдини олган бўламиз!

Собир ГАФУРОВ,
ЎзМТРК ФВБ Ёнғин назорати ва Профилактика
бўйича мутахассиси, сержант

Янги қурилаётган бино ва иншоотларнинг қурилиш майдонлари, шунингдек, қурилиш монтаж ишларида ёнғин хавфсизлигини таъминлаш чоралари "Бино ва иншоотларни лойиҳалаш, қуриш, реконструкция қилиш, кенгайтириш техник қайта жиҳозлаш ва капитал таъмирлашда ёнғин хавфсизлиги қоидалари" меъёрий ҳужжати талабларига мувофиқ ташкиллаштириш талаб қилинади.

Хусусан қурилишдаги электр билан боғлиқ ишларда эҳтиёткорлиқни ошириш зарур. Қурилиш меъёр талабларининг бузилиши кўнгилсиз ҳодисалар, ақсар ҳолларда инсонлар ҳаётига жиддий хавф туғдириши мумкин. Яратилганлиги йўлида ўзларининг беимнат ҳиссаларини қўшаётган қурилиш ишчи-хизматчилари иш жараёнида хавфсизлик ва ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилишлари билан ўзларининг хавфсизлиги, оила аъзоларининг хотиржамлигини таъминлаган бўладилар.

Наргиза МИРЗАЕВА,
Сергели тумани Фавқуллода вазиятлар бўлими
Профилактика ва назорат бўйича мутахассиси,
оддий аскар

Ёнғинларни сабаби кўпдир. Назоратсиз қолдирилган даэмол, микротўқилиш печ, телевизор, компьютер ва телефон мосламалари ҳамда қўлбола электр иситиш печлари, кишиларнинг масъулиятсизлиги ва бепарволиги оқибатида келиб чиқади ёнғин ва бошқа омиллар катта мусибатларга олиб келади.

Ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари Сизларни иш жойингиз ва хонадонингизда ҳеч қачон ёнғинлардан талофот қўрмаслигинингизни талаб қилади.

Шерзод ВАЛИЕВ,
"Маърифат маркази" ФВБ Ёнғин назорати ва
Профилактика бўйича мутахассиси

Бугунги ўта шиддаткор замон ҳар соҳада, айниқса ёнғин хавфсизлиги борасида ҳар биримиздан ҳушёрлик ва огоҳлиқни талаб этади. Ёнғин хавфсизлигини таъминлашда бир оз бўлса ҳам ҳушёрлиқни унутмас катта талабларга сабаб бўлиши мумкин.

Ёнғин бир лаҳзада кўп миқдордаги бойликнинг қулини кўкка созуради. Ундан ажралиб чиқадиган тўтун ва бошқа захарли газлар атмосферани ифлослантириб, нафас олиш учун зарур бўлган ҳавонинг таркибини бузади. Бундан ташқари, ёнғин оқибатида инсонлар тан жароҳати олиши, ҳатто ҳаётдан қўз юмиши мумкин.

Бундай салбий оқибатлар барчамизни ёнғинга қарши курашишга, унинг олдини олишга ва албатта, хавфсизлик қоидаларига риоя этишга ундайди.

Шухрат САМИГОВ,
ЎзМТРК ФВБ Ёнғин назорати ва Профилактика
бўйича мутахассиси

Табий газ кўп тарафлама фойдали бўлгани билан инсонларнинг озгина эътиборсизлиги натижасида катта ташвишлар келтиради.

Уйни иситиб турадиган, таомлар пишишига ёрдам берадиган олов ёнғин талафотига айланиб кетмаслиги учун ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари доимо курашиб келмоқда. Соҳа ходимлари фуқаролар орасида тарғибот ишларини олиб боришмоқда. Олов ўз жоловидан қиқиб кетганда қандай оқибатларга олиб келиши мумкинлиги ва бунинг олдини олиш учун нималарга риоя қилишлари тушуинтириб ўтмоқдалар. Шундай экан белгиланган қоидаларга амал қилиш ҳужимлигини унутманг.

Диллод ХУСАНОВ,
Тошкент шаҳар ФВБ
ЁН ва ПБ мутахассиси, оддий аскар

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ
Тошкент шаҳрида 29 январь кун ҳаво ўзгариш туради, ёнғингарчилик бўлмайд.
Кечаси ва эрталаб туман тушади. Фарбдан шарққа йўналишни ўзгартирган шамол секундида 3-8 метр тезликда эсади. Ҳарорат кечаси — 2-4 даража соғуқ, кундузи — 3-5 даража илқ бўлади.
Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотида кўра, 29 январда Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратмади, ифлосланиш даражаси паст бўлади.

СПОРТ — САЛОМАТЛИК ГАРОВИ

Тошкент шаҳар сув спорти турларига ихтисослаштирилган болалар-ўсмирлар спорт мактаби ҳамда Ўзбекистон "Адолат" СДП Тошкент шаҳар Кенгаши билан ҳамкорликда Тошкент шаҳар мудофаа ишлари бошқармаси ходимлари ҳамда Тошкент шаҳри бўйича Миллий гвардия бошқармаси ҳарбий хизматчилари ўртасида спортнинг сузиш тури бўйича мусобақа ташкил этилди.

Спорт мактабига қарашли "Себзор" сузиш ҳавзасида ўтказилган мазкур мусобақада ташкилотчилар ва қатнашчилари, спортсевар муҳлислар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Мусобақа аввалида Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутатлари Обиджон Латипов, Нодира Қаримова ва Луиза Хикматовалар барча иштирокчиларга омад тилади. Дастлаб спорт мактаби тарбияланувчилари ўзларининг кўргазмалли қиқишлари билан мусобақа қатнашчилари ва томошабинларини хушнуд этилди. Қатнашчилар эътиборига таништирилган ҳақамлар ҳайъати аъзолари эса мусобақа иштирокчилари маҳоратини баҳолаб бордилар.

Мусобақа икки йўналишда ўтказилди. Мусобақа натижаларига кўра биринчи йўналиш бўйича Азамат Солиев 31:70 сония тезликдаги вақт билан 3-ўрин, Алишер Омонов 30:90 сония тезликдаги вақт билан 2-ўрин, Баҳодир Юсупов эса 26:40 сония тезликдаги вақт билан биринчилиқни қўлга киритди.

Мусобақанинг иккинчи йўналишида Рифат Исламов 1.12:20 сония тезликдаги вақт билан 3-ўрин, Қаҳрамон Мирқосимов 41:23 сония тезликдаги вақт билан 2-ўрин, Наврўз Ризаев эса 32:16 сония тезликдаги вақт билан 1-ўрин соҳиби бўлди.

Ҳолибларга Ўзбекистон "Адолат" СДПнинг диплом ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Зарина РУСТАМОВА

Спорт

ЎЗБЕКИСТОНДА СТОЛ ТЕННИСИ ОММАЛАШМОҚДА

Жорий йилнинг 3-6 февраль кунлари Тошкент шаҳрида стол теннис бўйича талабалар ўртасида Универсиада спорт мусобақаларининг республика финал босқичи бўлиб ўтади.

Олий ва ўрта махсус таълим, Жисмоний тарбия ва спорт вазирликлари, Ўзбекистон Миллий олимпия қўмитаси ва бир қатор ташкилотлар томонидан стол теннис бўйича ўтказиладиган Универсиада спорт мусобақаларида мамлакатимизнинг барча ҳудудидан 56 спортчи талаба ғолиблик учун куч синаяди.

Мамлакатимизда ҳеч бир давлатда ўрнатиш бўлмаган, ёш спортчиларни катта мусобақаларга тайёрлашнинг уч босқичли — "Умид қишлоқлари", "Баркамол авлод", Универсиада спорт тизими ёшларимизнинг иродаси қучли, юксак маънавиятли, жисмонан соғлом авлод бўлиб етишишга хизмат қилмоқда. Улар орасидан Олимпия ва Осиё ўйинлари, қитъа ва жаҳон чемпионатларида Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилишга қодир спортчилар етишиб чиқмоқда.

Олимпия ўйинлари дастуридан жой олган стол теннис бўйича ўтадиган Универсиада спорт мусобақаларини юқори савияда ўтказиш, бу спорт турини аҳоли ўртасида янада оммалаштириш ва теннис билан шугулланиш учун яратилаётган шарт-шароитлар ҳақида ЎЗА мухбири Ўзбекистон стол теннис федерацияси раиси Саида МАХМУРДОВА билан субатлашди.

— **Сўнгги йилларда стол теннис юртимиз ёшларининг энг сеvimли спорт турига айланди. Бу спорт турининг оммабоп бўлишида яна қандай ишлар амалга оширилмоқда?**

— Барчага маълумки ҳар бир спорт тури оммавийлигини оширишда, энг аввало, мамлакатнинг барча ҳудудларида шу спорт турининг тўғрақилини очиб керак. Биз стол теннисини аҳоли ўртасида янада оммалаштиришни босқимча босқич олиб бордик.

Дастлаб федерациямизнинг бўлиналариини очдик ва тўғрақиларга истеъдодли мутахассисларни жалб қилдик. Улар стол теннисини янада оммалаштириш бўйича бир қатор илмий-амалий семинарлар ва таниқли спортчилар билан маҳорат сабоқларини ўтказди.

Иккинчи босқичда эса федерациямизнинг ҳудудий бўлиналари жаҳон стандартларига тўлиқ жавоб бера оладиган спорт инвентарлари билан таъминланди. Бунинг самарасида вилоятлардан спорт устаслари ва халқро спорт усталарига даъвогар янги истеъдод эгалари қашф этилди. Бугунги кунда теннис билан шугулланадиганлар сони 20 миңдан ошди.

Учинчи босқичда, мамлакатимизда ёшлар ва хотин-қизларни спортга жалб этиш орқали уларнинг саломатликларини янада мустаҳкамлаш, иқтидорли ёшларни саралаш, стол теннис билан мунтазам шугулланиши учун кенг имкониятлар яратиш мақсадида бир қатор оммавий тадбирлар ўтказдик.

Жумладан, ўтган йили Самарқанд шаҳрида

стол теннис бўйича аёл мураббийлар ва ҳақамлар учун "Спортда аёллар энг устувордир" широри остида ўқув-методик семинар ўтказилди. Унда юртимизнинг барча ҳудудларидан келган 150 аёл мураббий қатнашди. Семинарни Молдовада хизмат қўрсатган спорт устаси Елена Мокроусова ҳамда япониялик мутахассис Чинатсу Мазак олиб борди.

Пойтахтимизда давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган 5 та муҳим ташаббус бўйича "Беш ташаббус" широри остида хотин-қизлар ўртасида стол теннис бўйича мусобақа ўтказилди. Шунингдек, маҳалла фуқарови янгилари ўртасида "Маҳалламиз стол теннисчилари" спорт мусобақасининг Тошкент шаҳар босқичи ташкиллаштирилди.

— **Ўзбекистон стол теннис федерацияси ўтган вақт мобайнида бир қатор дунё эътироф этган мутахассисларни юртимизга олиб келди. Бундан мақсад нима?**

— Ҳар бир спорт турида халқро таҳриба муҳим аҳамият касб этади. Турли спортчиларни бошқа давлатларга юбориб, таҳрибасини оширсак ҳам бўлади. Бирок бу қутилган натижани йиғинлари ўртасида "Маҳалламиз стол теннисчилари" спорт мусобақасининг Тошкент шаҳар босқичи ташкиллаштирилди.

— **Ўзбекистон стол теннис федерацияси ўтган вақт мобайнида бир қатор дунё эътироф этган мутахассисларни юртимизга олиб келди. Бундан мақсад нима?**

— Ҳар бир спорт турида халқро таҳриба муҳим аҳамият касб этади. Турли спортчиларни бошқа давлатларга юбориб, таҳрибасини оширсак ҳам бўлади. Бирок бу қутилган натижани йиғинлари ўртасида "Маҳалламиз стол теннисчилари" спорт мусобақасининг Тошкент шаҳар босқичи ташкиллаштирилди.

Утган йили стол теннис бўйича Япония терма жамоаси мураббийи, Олимпия ўйинлари ғолиби Сеико Иосеки томонидан Тошкентда семинар ва маҳорат сабоқлари ўтказилди. Бу эса ёшларнинг мазкур спорт турига қизиқишини янада оширди.

Шунингдек, федерациямиз томонидан мамлакатимизда илк маротаба Осиё стол теннис федерациясининг 2019 йилдаги "ITTF ASIA DEVELOPMENT PROGRAM" низоми бўйича Наманганда ўтказилган ҳафталикда 10 ёшдан катта бўлган спортчилар халқро ўқув-машғулот йиғинида ўзбекроқ этди.

Унда Ўзбекистон, Эрон ҳамда Марказий Осиё давлатларининг терма жамоалари Ўзаро назарий ва амалий машғулотларни ўтказди.

Мамлакатимизга хориқлик мутахассисларни олиб келишимиздан қўзланган асосий мақсад терма жамоамиз аъзолари ва жамоага номзод спортчилар маҳоратини оширишдир. Бу эса стол теннис бўйича янги номларни қашф этиш ва мазкур спорт турини янада оммалаштиришга олиб келади.

— **Бу йил барча Олимпия ўйинлари туркумидан жой олган спорт турлари учун ўта аҳамиятли йил бўлади. Гап шундаки, 2020 йил Токио шаҳрида XXXII ёзги Олимпия ўйинлари ўтказилади. Ўзбекистон стол теннис федерацияси мазкур мусобақада спортчиларимизнинг йўлланма олиши учун**

қандай тайёргарлик кўрмоқда?

— Дарҳақиқат, жорий йилги мавсум спортчиларимиз учун маҳоратини намойиш этиш даври бўлади. Шу кунларда стол теннисчиларимиз 2020 йил Токио шаҳрида бўлиб ўтадиган XXXII ёзги Олимпия ўйинларига йўлланмаларни қўлга киритиш, ушбу нуфузли мусобақа ҳамда бошқа турнирларда муносиб иштирок этиш учун қизгин тайёргарлик кўрмоқда.

Спортчиларимиз мазкур мусобақаларга тайёргарлик кўришларида Президентимизнинг 2017 йил 9 мартдаги "Ўзбекистон спортчиларини 2020 йил Токио шаҳри (Япония)да бўлиб ўтадиган XXXII ёзги Олимпия ва XVI Паралимпия ўйинларига тайёрлаш тўғрисида"ги қарори муҳим дастуруламал бўлмоқда.

Стол теннис бўйича терма жамоамиз сафини қучли спортчилар билан тўлдирish мақсадида мамлакат миқёсида бир қатор мусобақалар ўтказилди. Уларда саралаб олинган спортчилар маҳоратини ошириб бориш мақсадида Беларусь, Молдова, Жанубий Корея, Латвия, Хитой ва Австрия каби стол теннисни ривожланган давлатларда спортчиларимиз ўқув-машғулот йиғинларини ўтказмоқда.

Ҳозирда терма жамоамиз аъзоларидан Зоҳид Кенжаев, Шоҳрух Искандаров, Қўтбидилло Тешабоев, Регина Ким, Розалина Ҳожиева, Мақсуд Рустамов, Сўфийна Мадалиева, Римма Гуфранова каби ёш спортчилар халқро мусобақаларда иштирок этиб, яхши натижаларга эришмоқда.

— **3-6 февраль кунлари пойтахтимизда стол теннис бўйича талабалар ўртасида Универсиада спорт мусобақасининг республика финал босқичи бўлиб ўтади. Мусобақада тайёргарлик жараёни қандай кечмоқда?**

— Универсиада спорт мусобақасини юқори савияда ўтказиш учун тайёризм. Иштирокчилар мусобақа вақтида халқро стандартларга мос теннис столлари, ракетка ва копток билан таъминланган. Мусобақалар адолатли ўтиши учун олий тоифали ҳақамларни саралаганмиз. Универсиаданинг ҳар бир йўналишини спорт мутахассислари кузатиб боради.

— **Федерация ўз олдида қандай режалар қўйган?**